

S k i l d e r i e a f K j ø b e n h a v n .

S e r t e n d e A r g a n g . N o . 8 3 .

U d g i v e t , r e d i g e r e t o g f o r l a g t a f S . S o l b i n .

F o r s e n d e s , i F o l g e K o n g e l . a l l e r n a a d i g t T i l l a d e l s e , m e d T r e v p o s t e r n e .

L ø v e r d a g e n d e n 1 6 O c t o b e r 1 8 1 9 .

I N y e t t e s Skilderie af Kjøbenhavn No. 79 finder jeg mit Forslag om Nødvendigheden af Skoleundervisningen i vore Almueskoler, med Hensyn paa de Undervisendes tilkommende Bestemmelser som Agerdyrker, som Haandværksmand og som Landeværnsmænd, underkastet en Kritik, der ikke synes at være billig. Endskjøndt der altid har været min Skik, aldrig at svare paa ubillige Kritiker, saa maa jeg dog denne Gang gjøre en Undtagelse, fordi Sagen, der omhandles, er af største Vigtighed, og vil, naar den engang bliver iværksat, vorde af uberegnelig Fordeel for mit Fædreland, og skaaene den oppvordne Slægt for mange bittere Følelser. At det engang vil skee, derom tvivler jeg slet ikke; thi engang maa dog Munkenssynet af Skolevesenet forsvinde og de lysere Ideer træde frem. Først maa jeg bemærke, at omendskjøndt den ærede Forfatter aldeles erklærer sig imod mit Forslag, saa tilstaaer han dog strax, "at det ikke kan nægtes, at jo mit Forslag, iværksat, kunde have sine gavnlige Følger". Kun mener den ærede Forfatter, at, "hvoreledes det skulde iværksættes, kan neppe begribes." Jeg formener, at den Ting meget let lader sig begribe. Der vil nok findes Gjenstande for Undervisningen i Skolerne, der kan taale Indskrænkning uden Skade, og i hvis Sted disse saa høist gavnlige og nødvendige Videnskaber kunne træde. Skulde det behøves, saa skal jeg gjerne erklære mig derover, og

bevise, hvad jeg her siger. Fra denne Side er min Plan da lige saa let at udføre, som den er fattelig for den sunde Menneskeforstand. Jkkun maa jeg bemærke, at Forf. nok misforstaaer mig, naar han mener, at jeg vilde, at hvert Haandværk skulde læres i Skolen. Men det er ingenlunde min Mening. Kun de almindeligste Grundsetninger, Læresætninger, de mest kausale, physiske, kemiske, i populært Foredrag, som ligge til Grund for alle Haandværker; det er kun disse, jeg har villet have lært i Skolerne, men ingenlunde Haandværkerne selv. Fra Skolens Side er der altsaa intet i Veien. Men en anden Tvivl har den ærede Forfatter, naar han siger: "Desuden — kan det vel fordres af Seminarister, der i tre Aar faae Dannelse paa et Seminarium, at de skulde have de fornødne Indsigter i de Videnskaber, som de ved Examenen skulde aflægge Prøve i, og til lige besidde Kundskaber til at foredrage det Theoretiske om Agerdyrkingen, de mange Slags Haandværker, samt forstaae og udføre de militaire Øvelser? Hvilke overordentlige Væsener maatte ikke disse Mennesker være?" Jeg skal ikke nægte, at heri kan ligge nogen Tvivl. Dog, man tillad mig nogle Spørgsmaale, og Sagen vil let opklares. Kan ikke Tiden paa Seminarierne udvides, naar man kun vil bruge Vondersonner eller Børn af den mindst cultiverede Almue? Vilde man derimod tage Studerende dertil, da er allerede tre Aar for meget til at lære, hvad der i denne Henseende

